

ЕРИК СИМОН КОЛЕКЦИОНЕРЪТ

Превод от немски: Дорина Йосифова, 1986

chitanka.info

Въпреки неизчерпаемите си възможности за приспособяване към околната среда човекът като биологическа разновидност не е подходящ за живот и работа в Космоса и изобщо в подобно непознато обкръжение... Тази дейност би могла да се поеме изцяло от специализирани кибернетични уреди, които са в състояние да вземат самостоятелни решения при неочаквани промени.

И. С. Шкловски

„Проблемът за извънземните цивилизации и психологическите му аспекти“

1. ТРЕТИЯТ ЧЛЕН НА ЕКСПЕДИЦИЯТА

Микола Северденко работеше като геолог вече повече от две години, членуваше в комсомола и в ГИРД (група за изследване на реактивните движения), а в този момент беше най-нещастният човек на света. Поне така му се струваше; и сигурно беше най-големият нещастник на десетки километри околоръст просто защото наоколо нямаше жива душа. Не можеше да разчита на помощ, ето защо той предприе нов отчаян опит да облекчи окаяното си положение, като се помъчи да прехвърли тежестта си върху някоя по-ненатъртена част от тялото, разбира се, без успех.

Усилието насочи мислите му в друга посока — към съдбата на великите откриватели и изобретатели. Всички, които бяха намерили нещо действително важно — лоста, лъка и стрелата, огнивото, колелото, — всички те бяха останали неизвестни. Но това се отнасяше най-вече за онзи, който първи бе открил, че да се язди по корем е възможно толкова, колкото и на колене.

Микола дръпна поводите и конят спря послушно. Той беше добро животно, кротък като овчица и наистина нямаше вина за нещастията на ездача си. Ако изобщо имаше виновни, това бяха д-р Влохин, който бе сметнал, че експедицията не се нуждае от радиостанция, и Женя, съсипал колата от бясно каране деветдесет километра от най-близкото по-голямо селище. Но най-виновен беше, разбира се, самият той. Така и така бяха срещнали малката група овчари, поне да бяха приели предложението на казаха, който искаше да отиде с коня си до селището и да им донесе необходимата резервна част. Но не, той, Микола Северденко, третият член на геоложката експедиция, си беше спомнил, че веднъж вече се е качвал на кон, и самонадеяно бе заявил, че и сам може да свърши работата. Сега яздеше през пустата степ, изминал бе петдесет километра, но му оставаха още четиридесет и тъкмо това, че яздеше, бе най-ужасното от всичко.

След време земята тук ще се напоява, ще процъфтява земеделие, ще изникнат села и пътища, но сега, по време на втория петгодишен план, това бе само далечна мечта.

Слезе от коня и тръгна редом с него. Не знаеше дори името на животното, забравил бе да попита, но веднага разбра, че скоро ще трябва пак да го възседне, защото пеша не напредваше достатъчно бързо. А дали пък да не се хване за седлото, да подкара коня в тръс и да тича заедно с него?

Онзи, който бе решил да прехвърли земното щастие върху гърбовете на конете, трябва да е бил луд, при това обществено опасен.

L. ТРЕТАТА ЕКСПЕДИЦИЯ КЪМ ЗЕМЯТА

това бе третата експедиция към земята, един от далекоразузнавателните безекипажни кораби беше открил планетата отдавна, но се бе ограничил само със събирането на предварителна, съвсем обща информация с помощта на автоматични спускаеми апарати, след като със сигурност бе установено, че планетата се обитава от разумни същества, корабът се върна веднага, тъй като не беше оборудван за установяване на контакт с мислещите двуноги.

след завръщането му консилиумът бе взел решение връзката с разумните обитатели на земята да се осъществи едва след натрупването на достатъчно сведения за тях и планетата им. при това да се действа внимателно и систематично, на първо място щяха да се заемат с изучаването на естествените условия на планетата, автоматите на втората експедиция бяха специално програмирани за тази цел, но корабът бе експлодирал над обширна горска местност непосредствено преди кацането.

след този несполучлив опит консилиумът взе да се опасява да не би да е привлякъл вниманието на обитателите на планетата, за в бъдеще трябваше да се действа с особена предпазливост, защото не можеха да вземат решение относно целесъобразността на установяване на контакт с местните жители, докато не се изясни обстановката на планетата, за тази цел автоматите на третата експедиция трябваше да изследват почвата, флората и фауната и да вземат проби, по възможност в някоя не толкова гъсто населена област.

2. ЗАГАДЪЧНАТА ТУХЛА

Усилията на Микола да тича редом с коня завършиха зле. Бе напреднал доста, когато настъпи някакъв камък, подхлъзна се и си навехна крака. В първия момент не почувствува нищо обезпокоително, но след стотина крачки усети бодежи в ходилото, които ставаха все по-силни.

Микола отново бе принуден да се качи на седлото. Левият му глезен бе отекал доста, вероятно бе изкълчен или най-малкото сериозно навехнат. Във всеки случай геологът не можеше да направи и крачка напред.

И все пак, ако бе разбрал правилно обясненията на казахите и ако компасът не го лъжеше, бе изминал повече от половината път. Втората половина сигурно щеше да бъде още по-мъчителна.

Неочаквано конят забави ход и недоверчиво обърна глава надясно. Микола се огледа и моментално забрави за мъките си.

Видя една летяща тухла. Минаха няколко секунди, докато прецени правилно разстоянието, след което осъзна, че това е наистина някаква огромна тухла, дълга около десет метра. На всеки от ъглите ѝ стърчаха по един сноп дълги антеноподобни образувания, но по форма беше като най-обикновена тухла, със същия оранжевочервен цвят. „Нещото“ се носеше на около метър над напуканата, обрасла с оскъдна растителност земя и се приближаваше с голяма скорост, полюлявайки се леко около отвесната си ос. Микола гледеше втренчено странното явление.

Още преди ездачът му да се осъзнае, конят взе извънредно разумно решение и потърси спасение в бягството. Микола, който за малко не падна от седлото, се изтръгна от вцепенението си, хвана се възможно най-здраво и поради липса на по-добро хрумване се присъедини към решението на коня си. Но твърде късно: летящата тухла беше по-бърза. Внезапно конят спря на място, сякаш се блъсна в стена от памук. Геологът с ужас разбра, че някаква невидима сила

сковава движенията му. Последното нещо, което забеляза, бе отворът в долната страна на тухлата.

После го обгърна тъмнина и той престана да усеща каквото и да било.

ЛО. ЗАГАДЪЧНОТО СЪЩЕСТВО

предадена на човешки език, високата степен на възбуденост в някои от блоковете на командния компютър изразяваше недоволство, всъщност подобно сравнение е невъзможно, защото централната система за обработка на информация в спускаемия апарат съвсем не бе структурирана така фино, както човешкия мозък, освен това машината беше доста сложна и понеже недоволството е елементарна емоция, компютърът вероятно бе способен да изпада в подобно състояние, като се има предвид, че резултатите от третата експедиция бяха доста оскъдни до момента, нещата се промениха, след като сборният модул 2 попадна на тази плячка, модулите рядко улавяха такива големи животни.

плячката бе прехвърлена с необходимата предпазливост от модул 2 към приемателната камера на спускаемия апарат, след това командният компютър изпрати модула отново на лов и започна да изследва намерения екземпляр според програмата.

по стените на приемателната камера се отвориха малки клапи, от тях изскочиха всевиждащите обективи на оптичните регистрационни уреди, командният компютър анализира заснетите кадри и запамети следното заключение: става въпрос за новооткрит представител на фауната на планетата, вероятно твърде интересен, тъй като се отличава от всички известни досега видове, напомня смътно на отдавна съществуващото в колекцията тревопасно четириногло, но зад нормалната първа глава се намира втора, свързана с трупа посредством продълговата гърбица, а освен това има и още два крайника, експедицията вече бе намирала на тази планета същества с шест крайника, но те бяха значително по-малки и със съвсем различна конструкция, за първи път бе уловено същество с две глави.

командният компютър изключи блокиращото силово поле, за да бъдат проверени реакциите и движенията на екземпляра във втората фаза на изследванията.

както винаги в такива случаи, съществото реагира доста бурно, доколкото му позволяваха стените на камерата, започна бясно да мята предната си глава и четирите долни крайника, въртеше се на място и изхвърляше ту предните, ту задните си крака, втората глава и горният чифт крайници като че ли не извършваха активни движения.

внезапно през блоковете на командния компютър премина предупредителен сигнал, уловеното двуглаво същество бе изчезнало, вместо него се бяха появили две нови същества — едно четириногло и едно двуногло. двуногото лежеше неподвижно на пода и бе причина за алармения сигнал, командният компютър установи веднага, че особеностите в схемата на двуногото съответствуват на разумните обитатели на планетата, съгласно програмата същества с подобна характерна конфигурация бяха табу и срещите с тях трябваше да се избягват, естествено, залавянето на такива същества за колекцията бе забранено.

командният компютър не помисли как е изчезнало двуглавото същество и как се е появило разумното, той въобще не бе в състояние да разсъждава, реагираше на дадената ситуация и изпълняваше нарежданията, задавани от програмата, ето защо предаде разумното същество на един от сборните модули, който го изведе извън обсега на спускаемия апарат и незабавно го пусна на свобода, люкът в дъното на модула се отвори, разумното същество тупна от почти половин метър на земята и сборният модул се отдалечи с максимална скорост.

3. КОННИК БЕЗ КОН

Когато Микола Северденко дойде на себе си, забеляза пред равния хоризонт на степта изсъхнал нисък трънак, към който се простираше широка, дълга сянка.

Мина известно време, докато разпозна в нея собствената си сянка. Мислеше бавно, насила, чувствуваше се изморен до смърт. Може би щеше да остане да лежи под залязващото слънце, но внезапно болката в левия крак се появи отново, свести го напълно и му възвърна паметта. А той я бе изгубил в момента, когато падна в безсъзнание под или в летящата тухла. Съмняваше се в реалността на необикновеното явление, но макар че никога преди това не бе имал халюцинации и цялата работа му се струваше доста зловеща, безпокоеше го нещо съвсем друго.

Нямаше представа къде е попаднал, а още по-малко — как ще продължи. Не беше в състояние да върви с наранения крак. Опита, но след петдесет метра му притъмня пред очите, а след още петдесет разбра, че не би могъл да повтори опита. Не виждаше изход и се приготви да прекара нощта на открито в степта. Какво друго му оставаше?

Лежеше на земята, свит на кълбо, трепереше от студ и глад. Чантата с провизиите бе останала в джоба на седлото, а заедно с коня беше изчезнал и спалният му чувал. Залезът бе много красив, но това ни най-малко не го разведри. Той обичаше да наблюдава блещукащите звезди и да си мисли, че на някои от тях може би има живот, но този път ясното небе не означаваше за него нищо друго, освен че го чака много студена нощ.

LL. КОН БЕЗ КОННИК

след като бе изпълнена най-важната задача от програмата и разумното същество бе пуснато на свобода, командният компютър насочи вниманието си към второто внезапно появило се същество, което все още се движеше доста енергично в приемателната камера,

анализът на характеристиките му показва, че това четириногло е представител на един вид, от който в колекцията имаше вече екземпляр. тъй като спускаемият апарат разполагаше с ограничена товаровместимост за биологическата колекция, компютърът се освободи от дубликата съгласно програмата, той бе пренесен чрез силово поле в степта, където препусна в галоп. на известно разстояние се успокои и премина в тръс.

4. ОТНОВО ЗАЕДНО

Геологът заспа въпреки студа и болките в крака. Сънят му беше много неспокоен и се събуди неотпочинал. Бе съмнало. Хвърли унил и сънен поглед наоколо и съзря коня, който стоеше пред изгряващото слънце и кротко си зобваше от сухата степна трева край един самотен трънак.

Микола моментално се разсъни и скочи, забравил за навехнатия крак, който веднага му напомни за себе си. После повика коня и той наистина дойде — значи не беше мираж. Донесе продуктите, картата и компаса. Микола се отказа да размишлява над всички тези чудатости и се посвети изцяло на закуската.

След това се качи на седлото и потегли. В началото картата и компасът почти не му бяха от полза, защото все още не знаеше къде точно се намира, но сега, когато бе намерил отново коня си — или конят него, — нещата не изглеждаха толкова зле, а и конят като че ли познаваше по-добре околността. Отново имаше добри изгледи да стигне до целта или поне до някое друго селище.

100. ОТНОВО ЗАЕДНО

керемиденочервеният паралелепипед се носеше бавно върху силовото си поле над степта, сноповидните антени по краищата му опипваха търсещо наоколо, внезапно застанаха неподвижно, бяха открили някакво по-голямо същество, поклащайки се леко около средната си ос, сборният модул две се устреми към целта, радостен, че отново е намерил внезапно изчезналото двуглаво същество, ако конфигурацията от електрически потенциали, които роботът дори не осъзнаваше, може да се нарече радост...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.